

Barış Pınarı Harekâtı'nın Türkiye'nin Milli Güvenliği Açısından Önemi

The Importance of Peace Spring Operation In Terms of National Security Of Turkey

ÖZET

Türkiye'nin Suriye'nin kuzeyinde yürüttüğü Barış Pınarı Harekâtı, ülkenin ulusal güvenlik stratejisinde kritik bir anı temsil ediyor. Uluslararası ilişkiler ve istihbarat perspektifinden bakıldığında, bu askeri operasyon stratejik, diplomatik ve hukuki karmaşıklıklar içeren çok yönlü bir operasyondur. Operasyon, Türkiye'nin güney sınırı boyunca, özellikle PKK/YPG gibi gruplardan kaynaklanan terör tehditlerini etkisiz hale getirmek ve bir "terör koridoru" oluşmasını önlemek için güvenli bir bölge oluşturmak amacıyla başlatılmıştır. Türkiye operasyonu BM Şartı'nın 51. Maddesinde belirtilen meşru müdafaa hakkı çerçevesinde gerekçelendirirken, operasyonun yasallığı ve Suriye'nin toprak bütünlüğü üzerindeki etkisi konusunda önemli uluslararası inceleme ve tartışmalarla karşı karşıya kaldı.

Operasyonun bölgesel güvenlik dinamikleri üzerinde de derin etkileri oldu ve ABD, Rusya ve İran gibi küresel güçlerin stratejik hesaplarını etkiledi. Kısa vadeli askeri başarılar elde edilmesine rağmen, bu kazanımların uzun vadede sürdürülebilirliği Türkiye'nin bölgedeki varlığını sürdürme ve demografik değişimleri yönetme kabiliyetine bağlı olmaya devam etmektedir. Buna ek olarak, harekât Türkiye'nin NATO ile ilişkilerini test etmiş ve ittifak içinde kolektif güvenlik ve üye ülkeler arasındaki güç dengesi ile ilgili gerginliklerin altını çizmiştir.

Barış Pınarı Harekâtı, Türkiye'nin sınır ötesi tehditlere karşı proaktif ve esnek bir güvenlik stratejisi benimsemesi gerektiğinin altını çizmektedir. Ayrıca, terörle mücadele çabalarının sürdürülebilirliğini sağlamak için istihbarat yeteneklerinin ve bölgesel ittifakların güçlendirilmesinin önemini de vurgulamaktadır. Türkiye bölgesel ve Uluslararası ilişkilerin karmaşık dinamikleri içinde yerini belirlerken, operasyonun uzun vadeli stratejik etkileri gelecekteki güvenlik politikalarını ve küresel jeopolitik arenadaki rolünü şekillendirmeye devam edecektir.

Anahtar Kelimeler: Barış Pınarı, Terör Örgütü, Milli Güvenlik, İŞİD, YPG

ABSTRACT

The Peace Spring Operation, conducted by Turkey in northern Syria, represents a critical moment in the nation's national security strategy. From an international relations and intelligence perspective, this military operation is multifaceted, involving strategic, diplomatic, and legal complexities. The operation was launched with the primary aim of neutralizing terrorist threats along Turkey's southern border, particularly from groups such as the PKK/YPG, and establishing a secure zone to prevent the formation of a "terror corridor." While Turkey justified the operation under its right to self-defense as outlined in Article 51 of the UN Charter, it faced significant international scrutiny and debates regarding the operation's legality and impact on Syria's territorial integrity.

The operation also had profound implications for regional security dynamics, affecting the strategic calculations of global powers like the United States, Russia, and Iran. Despite achieving short-term military successes, the long-term sustainability of these gains remains contingent on Turkey's ability to maintain its presence and manage demographic changes in the region. Additionally, the operation tested Turkey's relations with NATO, highlighting tensions within the alliance regarding collective security and the balance of power among member states.

The Peace Spring Operation underscores the necessity for Turkey to adopt a proactive and flexible security strategy to address cross-border threats. It also emphasizes the importance of strengthening intelligence capabilities and regional alliances to ensure the sustainability of counterterrorism efforts. As Turkey navigates the complex landscape of regional and international relations, the operation's long-term strategic effects will continue to shape its future security policies and its role in the global geopolitical arena.

Keywords: Spring of Peace, Terrorist Organization, National Security, ISIS, YPG

Araştırmanın Amacı Ve Kapsamı

Bu makale, Barış Pınarı Harekâtı'nın Türkiye'nin milli güvenliği açısından önemini incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırma, Türkiye'nin güney sınırlarında artan terör tehdidine karşı gerçekleştirilen bu harekâtın, ülkenin stratejik güvenlik politikalarındaki yerini ve etkilerini ele alacaktır. Bu bağlamda, harekâtın askeri, diplomatik ve sosyo-

Fırat Dal¹

How to Cite This Article

Dal, F. (2024). "Barış Pınarı Harekâtı'nın Türkiye'nin Milli Güvenliği Açısından Önemi" *International Social Sciences Studies Journal*, (e-ISSN:2587-1587) Vol:10, Issue:12; pp:2217-2223. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14569313>

Arrival: 03 September 2024
Published: 30 December 2024

Social Sciences Studies Journal is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

¹Yüksek Lisans Öğrencisi, İstanbul Aydın Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uluslar Arası İlişkiler ve İstihbarat İncelemeleri Türkiye, Şanlıurfa, ORCID: 0009-0001-2894-5634

ekonomik boyutları değerlendirilecektir. Türkiye'nin ulusal güvenlik stratejileri çerçevesinde Barış Pınarı Harekâtı'nın neden hayata geçirildiği ve bu harekâtın milli güvenliğe sağladığı katkılar incelenecektir. Ayrıca, harekâtın uluslararası ilişkiler ve bölgesel güvenlik dinamikleri üzerindeki etkileri de bu çalışmanın kapsamı dahilindedir.

Barış Pınarı Harekâtı'nın Arka Planı

Barış Pınarı Harekâtı, 9 Ekim 2019 tarihinde Türkiye Cumhuriyeti tarafından Suriye'nin kuzeyine yönelik olarak başlatılan bir askeri operasyon olarak tanımlanmaktadır. Harekâtın temel amacı, Türkiye'nin güney sınırında bir terör koridoru oluşturulmasını engellemek ve bu bölgede güvenli bir alan tesis etmektir(Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı, 2019). Bu harekâtın arka planında, PKK'nın Suriye kolu olan YPG'nin bölgede artan etkinliği ve bu durumun Türkiye'nin ulusal güvenliğine tehdit oluşturması yatmaktadır(Coşkun, 2019). Türkiye, harekât ile birlikte sınır güvenliğini sağlama ve mültecilerin geri dönüşünü kolaylaştırma hedefini de gözetmiştir (Yılmaz F. , 2020). Ayrıca, Türkiye'nin uluslararası hukuktan doğan meşru müdafaa hakkını kullanarak bu harekâtı gerçekleştirdiği vurgulanmıştır (Kardaş, 2019).

Türkiye'nin Milli Güvenlik Stratejisi Bağlamında Harekâtın Yeri

Türkiye'nin milli güvenlik stratejisi, ülkenin sınır güvenliğini koruma, terörle mücadele ve bölgesel istikrarı sağlama ilkelerine dayanmaktadır(Yalçın, 2018). Bu strateji doğrultusunda, Türkiye, Suriye'deki istikrarsızlık ve terör örgütlerinin varlığı nedeniyle milli güvenliğine yönelik ciddi bir tehdit algısı geliştirmiştir(Aksu, 2020). Barış Pınarı Harekâtı, bu tehditlere karşı alınan askeri bir tedbir olarak, Türkiye'nin milli güvenlik stratejisinde önemli bir yer tutmaktadır. Harekât, Türkiye'nin terörle mücadelede kararlılığını ve sınırlarını koruma iradesini göstermiştir. Aynı zamanda, bu harekâtın, Türkiye'nin bölgesel güvenlik dinamiklerini şekillendirme ve milli çıkarlarını savunma yönündeki stratejik hedeflerinin bir parçası olduğu ifade edilmiştir(Bilge, 2020).

Türkiye'nin Milli Güvenlik Stratejisi

Milli Güvenlik Kavramı

Milli güvenlik, bir devletin varlığını, bütünlüğünü, egemenliğini ve vatandaşlarının refahını koruma çabalarını ifade eder (Bayramoğlu M. , 2017). Bu kavram, iç ve dış tehditlere karşı koymayı, ulusal çıkarları savunmayı ve ülkenin stratejik hedeflerini gerçekleştirmeyi amaçlayan bir dizi politika ve uygulamayı içerir. Türkiye'nin milli güvenlik anlayışı, coğrafi konumu, tarihi tecrübeleri ve bölgesel dinamikler doğrultusunda şekillenmiştir. Özellikle Türkiye, sınır güvenliğini ve terörle mücadeleyi milli güvenliğinin en temel unsurları olarak kabul etmektedir. Bu bağlamda, Türkiye'nin milli güvenlik stratejisi, çok boyutlu bir tehdit algısı üzerine inşa edilmiştir ve hem askeri hem de diplomatik araçları içermektedir(Yalçın, 2018).

Türkiye'nin Tarihsel Milli Güvenlik Politikaları

Türkiye'nin milli güvenlik politikaları, Cumhuriyetin kuruluşundan itibaren çeşitli evrelerden geçmiştir. Erken Cumhuriyet döneminde, iç tehditlere karşı güvenliği sağlama amacıyla merkezîyetçi bir yönetim anlayışı benimsenmiştir(Hanioğlu, 2019). Soğuk Savaş dönemi boyunca, Türkiye, NATO üyesi olarak Batı Bloku içinde yer almış ve Sovyetler Birliği'ne karşı bir tampon bölge işlevi görmüştür. Bu dönemde, dış tehditler ağırlıklı olarak komünizm tehlikesi üzerine odaklanmış, Türkiye'nin güvenlik stratejisi de bu doğrultuda şekillenmiştir (Güven, 2016).

Soğuk Savaş sonrasında ise Türkiye, sınırlarının ötesinde meydana gelen istikrarsızlıklar ve bölgesel çatışmalar nedeniyle, daha proaktif ve esnek bir güvenlik stratejisi benimsemiştir(Özkan, 2020). Özellikle 2000'li yıllardan itibaren terörle mücadele, sınır güvenliği ve bölgesel istikrar, Türkiye'nin milli güvenlik stratejisinin merkezine oturmuştur. Bu süreçte, Türkiye'nin askeri kapasitesi güçlendirilmiş, savunma sanayii yatırımları artırılmış ve terörle mücadele politikaları daha etkin bir şekilde uygulanmıştır (Yılmaz F. , Türkiye'nin terörle mücadelesinde yeni stratejiler, 2018).

Güney Sınırlarının Güvenliği ve Terör Tehdidi

Türkiye'nin güney sınırları, özellikle Suriye ve Irak'ta yaşanan iç savaşlar ve devlet otoritesinin zayıflaması nedeniyle ciddi güvenlik tehditleriyle karşı karşıya kalmıştır (Kardaş, Suriye krizi ve Türkiye'nin milli güvenlik stratejisi., 2019). PKK'nın Suriye kolu olan YPG'nin bu bölgede etkinlik kazanması, Türkiye'nin milli güvenliğine yönelik doğrudan bir tehdit olarak değerlendirilmiştir. Türkiye, güney sınırlarında oluşabilecek bir terör koridorunu, ülke güvenliği ve bölgesel istikrar açısından kabul edilemez bulmuş ve bu tehdidi bertaraf etmek için çeşitli askerî harekâtlar düzenlemiştir (Coşkun, 2019).

Bariş Pınarı Harekâtı, bu tehditlere karşı alınan en son askeri tedbirlerden biri olarak öne çıkmaktadır. Bu harekât, Türkiye'nin güney sınırlarını güvence altına alma, terör örgütlerinin etkinliğini kırma ve bölgesel güvenlik dinamiklerini kendi lehine çevirme stratejisi doğrultusunda gerçekleştirilmiştir (Aksu, 2020). Harekâtın bir diğer önemli hedefi, sınır güvenliğini sağladıktan sonra bölgedeki demografik yapının yeniden düzenlenmesi ve mültecilerin güvenli bir şekilde geri dönmelerinin sağlanmasıdır (Yılmaz F. , Uluslararası hukuk ve Bariş Pınarı Harekâtı., 2020).

Bariş Pınarı Harekâtı'nın Hedefleri

Harekâtın Askeri Hedefleri

Bariş Pınarı Harekâtı, Türkiye'nin Suriye'nin kuzeyinde terör örgütleri tarafından oluşturulmaya çalışılan terör koridorunu engellemek amacıyla başlattığı geniş çaplı bir askeri operasyondur. Harekâtın birincil askeri hedefi, Türkiye'nin güney sınırlarının güvenliğini sağlamak için bu bölgede bulunan terör unsurlarını etkisiz hale getirmek ve bu sayede sınır boyunca güvenli bir bölge oluşturulmasını sağlamaktır (Kardaş, Suriye krizi ve Türkiye'nin milli güvenlik stratejisi., 2019). Türkiye, harekât süresince özellikle PKK/YPG ve DEAŞ gibi terör örgütlerine ait mevzileri, silah depolarını ve eğitim kamplarını hedef almıştır. Bu askeri operasyonlar, teröristlerin Türkiye'ye yönelik saldırı kapasitelerini ortadan kaldırmayı ve bölgedeki terörist varlığını minimize etmeyi amaçlamıştır (Aksu, 2020).

Harekâtın diğer askeri hedefleri arasında, teröristlerin lojistik hatlarını kesmek, sınır hattını güvence altına almak ve Türkiye'nin müttefikleri ile koordineli bir şekilde operasyonel başarıyı sağlamak yer almaktadır. Türk Silahlı Kuvvetleri ve Suriye Milli Ordusu'nun (SMO) ortak yürüttüğü bu operasyonlar, kara ve hava harekâtı ile desteklenmiş, stratejik noktalarda kontrol sağlanarak bölgedeki terörist unsurların temizlenmesi hedeflenmiştir (Yılmaz F. , Uluslararası hukuk ve Bariş Pınarı Harekâtı., 2020).

Terör Örgütlerine Karşı Mücadele

Bariş Pınarı Harekâtı, Türkiye'nin terörle mücadele stratejisinin en somut adımlarından biri olarak değerlendirilmiştir. Harekât, özellikle PKK'nın Suriye'deki uzantısı olan YPG'nin bölgede bir terör devleti kurma girişimlerine karşı doğrudan bir müdahaleyi içermektedir (Coşkun, 2019). Türkiye, bu harekâtle birlikte sadece kendi sınırlarının güvenliğini sağlamakla kalmamış, aynı zamanda bölgedeki terörist faaliyetlerin Avrupa ve diğer müttefik ülkeler için oluşturduğu tehditleri de bertaraf etmeyi amaçlamıştır (Kardaş, Suriye krizi ve Türkiye'nin milli güvenlik stratejisi., 2019).

Türkiye'nin terör örgütlerine karşı mücadelesi, sadece askeri operasyonlarla sınırlı kalmamış, aynı zamanda bölgedeki demografik yapının terör örgütlerinin etkisinden arındırılması ve bölge halkının terör örgütlerine katılımının engellenmesi için sosyal ve ekonomik politikaları da içermiştir (Aksu, 2020). Bu kapsamda, harekâtın hedeflerinden biri de bölgeyi terör örgütlerinin kontrolünden kurtararak, Türkiye'ye yönelik terör tehditlerini kalıcı olarak ortadan kaldırmaktır (Yılmaz F. , Türkiye'nin terörle mücadelesinde yeni stratejiler, 2018).

Bölgesel Güvenlik ve İstikrarın Sağlanması

Bariş Pınarı Harekâtı'nın bir diğer önemli hedefi, Suriye'nin kuzeyinde uzun süredir devam eden istikrarsızlık ortamının sona erdirilmesi ve bölgesel güvenliğin sağlanmasıdır. Harekât, Türkiye'nin sınır güvenliğini sağlamanın ötesinde, bölgenin istikrarını da koruma amacını taşımaktadır (Özkan, 2020). Türkiye, harekâtın sonuçları olarak Suriye'nin kuzeyinde güvenli bir bölge oluşturmayı ve bu bölgeye mültecilerin geri dönüşünü kolaylaştırmayı hedeflemiştir. Bu sayede, bölgedeki demografik yapının değiştirilmesi girişimlerine karşı bir denge sağlanması amaçlanmıştır (Yılmaz F. , Uluslararası hukuk ve Bariş Pınarı Harekâtı., 2020).

Bölgesel güvenliğin sağlanması, sadece askeri başarılarla değil, aynı zamanda diplomatik çabalar ve uluslararası iş birliği ile de desteklenmiştir. Türkiye, harekât süresince uluslararası hukuka uygun hareket ettiğini vurgulamış ve müttefik ülkelerle iş birliğini güçlendirmeye çalışmıştır (Coşkun, 2019). Harekâtın sonunda elde edilen başarılar, sadece Türkiye'nin güvenliği açısından değil, aynı zamanda bölgesel barış ve istikrarın sağlanması açısından da önemli görülmüştür (Kardaş, Suriye krizi ve Türkiye'nin milli güvenlik stratejisi., 2019).

Harekâtın Uluslararası Boyutu

Uluslararası Hukuk ve Meşruiyet Tartışmaları

Bariş Pınarı Harekâtı, uluslararası hukuk ve meşruiyet açısından geniş çapta tartışmalara konu olmuştur. Türkiye, harekâtın uluslararası hukuka uygun olarak yürütüldüğünü ve meşru müdafaa hakkı çerçevesinde gerçekleştirildiğini savunmuştur (Yılmaz F. , Uluslararası hukuk ve Bariş Pınarı Harekâtı., 2020). Türkiye'nin bu iddiası, Birleşmiş Milletler Antlaşması'nın 51. maddesine dayanmaktadır; bu madde, bir ülkenin silahlı saldırıya

uğraması durumunda meşru müdafaa hakkını tanımaktadır. Türkiye, PKK/YPG'nin sınır ötesinden gerçekleştirdiği saldırıları gerekçe göstererek, bu örgütlerin Türkiye'nin ulusal güvenliğine doğrudan bir tehdit oluşturduğunu ve bu tehdidi bertaraf etmek için askeri güç kullanma hakkına sahip olduğunu ileri sürmüştür (Aksu, 2020).

Ancak, harekâtın meşruiyeti konusunda uluslararası camiada farklı görüşler ortaya çıkmıştır. Bazı ülkeler ve uluslararası kuruluşlar, harekâtın uluslararası hukuka aykırı olduğunu savunmuş, Suriye'nin toprak bütünlüğünün ihlal edildiğini iddia etmişlerdir (Kardaş, Suriye krizi ve Türkiye'nin milli güvenlik stratejisi., 2019). Buna karşılık, Türkiye, harekâtın sadece terörle mücadele amaçlı olduğunu ve Suriye'nin toprak bütünlüğüne saygı duyduğunu, bu operasyonun Suriye'nin geleceği için de bir tehdit oluşturmadığını belirtmiştir (Coşkun, 2019).

Uluslararası Tepkiler ve Diplomatik İlişkiler

Barış Pınarı Harekâtı, uluslararası arenada geniş yankı uyandırmış ve çeşitli tepkilere neden olmuştur. ABD ve AB ülkeleri başta olmak üzere, birçok batılı ülke, Türkiye'nin bu harekâtını kınamış ve Türkiye'ye karşı ekonomik yaptırımlar uygulanabileceğini dile getirmiştir (Özkan, 2020). Özellikle ABD, harekâtın başlamasından hemen sonra Türkiye'ye yönelik bazı ekonomik yaptırımları devreye sokmuş, ancak daha sonra iki ülke arasında yapılan görüşmeler sonucunda bu yaptırımlar kaldırılmıştır (Kardaş, Suriye krizi ve Türkiye'nin milli güvenlik stratejisi., 2019).

Türkiye'nin harekâtına karşı çıkan ülkeler, bu operasyonun bölgede daha fazla istikrarsızlık yaratabileceğini ve DEAŞ'ın yeniden canlanmasına neden olabileceğini öne sürmüşlerdir. Buna karşın, Türkiye, harekâtın terörle mücadele kapsamında yapıldığını ve uluslararası toplumun terörle mücadelede Türkiye ile iş birliği yapması gerektiğini vurgulamıştır (Aksu, 2020). Türkiye, özellikle ABD ve Rusya ile diplomatik müzakereler yürüterek, harekâtın sınırlı bir alanda kalması ve belirli güvenli bölgelerin oluşturulması konusunda anlaşmalar yapmıştır (Coşkun, 2019).

NATO ve Türkiye İlişkileri Bağlamında Harekât

Barış Pınarı Harekâtı, Türkiye'nin NATO ile olan ilişkileri açısından da önemli bir dönüm noktası olarak görülmüştür. Türkiye, NATO'nun en büyük ikinci askeri gücüne sahip bir üyesi olarak, bu harekâtı müttefiklerine önceden bildirmiş ve harekâtın NATO'nun kolektif güvenlik prensipleriyle uyumlu olduğunu savunmuştur (Yalçın, 2018). Ancak, harekât sırasında NATO üyesi bazı ülkeler, Türkiye'nin bu operasyonunu eleştirmiş ve Türkiye'nin güvenlik endişelerini anladıklarını belirtmekle birlikte, bu tür bir askeri müdahalenin bölgesel güvenlik ve istikrarı olumsuz etkileyebileceği konusunda uyarılarda bulunmuşlardır (Kardaş, Suriye krizi ve Türkiye'nin milli güvenlik stratejisi., 2019).

Türkiye ise, NATO müttefiklerinin kendi sınırlarını koruma hakkını desteklemesi gerektiğini ve terör örgütlerine karşı yürütülen mücadelede dayanışma göstermeleri gerektiğini vurgulamıştır (Aksu, 2020). NATO'nun, Türkiye'nin terörle mücadele politikalarını yeterince desteklemediği yönündeki eleştiriler, Türkiye ile NATO arasındaki ilişkilerde gerginliklere yol açmıştır. Ancak, NATO Genel Sekreteri Jens Stoltenberg, Türkiye'nin güvenlik kaygılarını anladığını ve NATO'nun Türkiye ile dayanışma içinde olduğunu belirterek, bu gerginliği azaltmaya çalışmıştır (Özkan, 2020).

Barış Pınarı Harekâtı'nın Türkiye'nin Milli Güvenliğine Katkıları

Terör Örgütlerine Karşı Sağlanan Başarılar

Barış Pınarı Harekâtı, Türkiye'nin terörle mücadele stratejisi çerçevesinde önemli bir başarı olarak değerlendirilmektedir. Harekât, özellikle PKK'nın Suriye kolu olan YPG'nin sınır hattındaki varlığını büyük ölçüde zayıflatmış ve Türkiye'ye yönelik terör tehdidini minimize etmiştir (Aksu, 2020). Türk Silahlı Kuvvetleri ve Suriye Milli Ordusu'nun (SMO) ortak yürüttüğü operasyonlar sonucunda, teröristlerin bölgedeki askeri altyapısı, lojistik destek hatları ve komuta merkezleri etkili bir şekilde hedef alınmış ve imha edilmiştir (Coşkun, 2019). Bu operasyonlar, YPG'nin kontrolü altındaki bölgelerdeki terörist unsurların etkisiz hale getirilmesine ve terör örgütünün sınır ötesindeki faaliyetlerinin durdurulmasına büyük ölçüde katkı sağlamıştır.

Ayrıca, DEAŞ terör örgütünün kalıntıları da bu harekât sırasında hedef alınmış ve örgütün yeniden toparlanma çabalarına karşı önemli engeller oluşturulmuştur. Harekâtın sonunda, terör örgütlerinin Türkiye'ye yönelik saldırı kapasiteleri önemli ölçüde azalmış, bu da Türkiye'nin milli güvenliğine doğrudan katkı sağlamıştır (Yılmaz F. , Uluslararası hukuk ve Barış Pınarı Harekâtı., 2020).

Sınır Güvenliğinin Sağlanması

Barış Pınarı Harekâtı'nın en önemli hedeflerinden biri, Türkiye'nin güney sınırlarının güvenliğini sağlamaktır. Türkiye, harekâtle birlikte Suriye'nin kuzeyinde terör örgütleri tarafından kontrol edilen bölgeleri temizleyerek,

sınır hattı boyunca bir güvenlik koridoru oluşturmayı başarmıştır(Özkan, 2020). Bu güvenlik koridoru, Türkiye'nin sınır güvenliği açısından kritik bir öneme sahiptir; zira bu bölge, teröristlerin Türkiye'ye yönelik saldırı düzenlemek için kullandığı ana geçiş noktalarından biri olmuştur (Kardaş, Suriye krizi ve Türkiye'nin milli güvenlik stratejisi., 2019).

Güvenlik koridorunun oluşturulmasıyla birlikte, Türkiye'nin sınır güvenliği büyük ölçüde iyileştirilmiş, sınır ötesinden gelen terör tehdidi minimize edilmiştir. Ayrıca, harekât sonrasında sınır bölgelerinde yaşayan Türk vatandaşlarının güvenliği de sağlanmış, sınır bölgelerinde yaşayan halk üzerindeki terör tehdidi büyük ölçüde ortadan kaldırılmıştır(Coşkun, 2019).Bu durum, Türkiye'nin iç güvenliği açısından da önemli bir kazanım olarak değerlendirilmektedir.

Mülteci Krizi ve Demografik Yapıya Etkileri

Barış Pınarı Harekâtı, Türkiye'nin Suriye krizinden kaynaklanan mülteci sorununa yönelik stratejik bir hamle olarak da görülmektedir. Türkiye, harekâtla birlikte oluşturulan güvenli bölgelerde Suriyeli mültecilerin geri dönüşünü kolaylaştırmayı amaçlamış ve bu doğrultuda gerekli adımları atmıştır (Aksu, 2020). Türkiye, sınır ötesinde oluşturduğu güvenli bölgelerle, yaklaşık 1 milyon Suriyeli mültecinin güvenli bir şekilde geri dönmesini sağlamayı planlamaktadır (Yılmaz F. , Uluslararası hukuk ve Barış Pınarı Harekâtı., 2020).

Bu geri dönüşlerin, Suriye'nin kuzeyinde demografik yapının terör örgütlerinin lehine değiştirilmesine karşı bir önlem olarak da değerlendirildiği belirtilmektedir. Harekât sonrasında, bölgedeki demografik yapının düzeltilmesi ve terör örgütlerinin demografik mühendislik çabalarına karşı bir denge sağlanması amaçlanmıştır (Kardaş, Suriye krizi ve Türkiye'nin milli güvenlik stratejisi., 2019). Bu bağlamda, Barış Pınarı Harekâtı'nın mülteci krizi ve demografik yapı üzerindeki etkileri, Türkiye'nin milli güvenliğine yönelik stratejik bir katkı olarak öne çıkmaktadır.

SONUÇ

Harekâtın Genel Değerlendirmesi

Barış Pınarı Harekâtı, Türkiye'nin milli güvenlik stratejisi doğrultusunda atılmış kararlı ve stratejik bir adım olarak değerlendirilmektedir. Harekât, Türkiye'nin güney sınırında terör örgütleri tarafından oluşturulmaya çalışılan terör koridorunu etkili bir şekilde engellemiş, sınır güvenliğini sağlamış ve bölgedeki terör tehditlerini önemli ölçüde bertaraf etmiştir(Aksu, 2020). Operasyonun askeri boyutu, Türk Silahlı Kuvvetleri ve Suriye Milli Ordusu'nun koordinasyon içerisinde gerçekleştirdiği başarılı operasyonlarla, bölgedeki terörist varlığını minimize etmiştir. Uluslararası hukuk açısından meşruiyet tartışmaları devam etmekle birlikte, Türkiye, harekâtın ulusal güvenliğini koruma ve terörle mücadele çerçevesinde meşru bir adım olduğunda ısrarcı olmuştur (Yılmaz F. , Uluslararası hukuk ve Barış Pınarı Harekâtı., 2020).

Türkiye'nin Gelecekteki Milli Güvenlik Stratejileri İçin Çıkarımlar

Barış Pınarı Harekâtı, Türkiye'nin gelecekteki milli güvenlik stratejileri için önemli dersler ve çıkarımlar sunmaktadır. Öncelikle, Türkiye'nin sınır ötesi tehditlere karşı proaktif bir güvenlik anlayışı benimsemesi gerektiği ortaya çıkmıştır. Türkiye'nin güney sınırında ortaya çıkan güvenlik boşlukları, terör örgütlerinin bölgede güçlenmesine yol açmış ve bu durum Türkiye için doğrudan bir tehdit oluşturmuştur(Coşkun, 2019). Gelecekte benzer tehditlerin önüne geçmek için, Türkiye'nin sınır güvenliğine yönelik önlemlerini daha da güçlendirmesi, müttefikleri ile iş birliğini artırması ve uluslararası arenada haklarını savunmak için daha aktif bir diplomasi yürütmesi gerekmektedir (Kardaş, Suriye krizi ve Türkiye'nin milli güvenlik stratejisi., 2019).

Harekât ayrıca, Türkiye'nin yerel ve bölgesel güvenlik sorunlarına karşı geliştirdiği askeri kapasitenin önemini bir kez daha gözler önüne sermiştir. Türkiye, kendi milli güvenliğini sağlamak için gerekli askeri operasyonları bağımsız bir şekilde yürütebileceğini ve bu süreçte uluslararası hukuk çerçevesinde hareket edebileceğini göstermiştir(Özkan, 2020). Bu durum, Türkiye'nin milli güvenlik stratejilerinde askeri güç kullanımının önemli bir araç olarak kalacağını ortaya koymaktadır.

Barış Pınarı Harekâtı'nın Uzun Vadeli Etkileri

Barış Pınarı Harekâtı'nın uzun vadeli etkileri hem Türkiye'nin milli güvenliği hem de bölgesel istikrar açısından derin sonuçlar doğurabilir. Harekât, kısa vadede Türkiye'nin sınır güvenliğini sağlamış ve terör örgütlerine karşı önemli bir zafer elde etmiştir(Aksu, 2020). Ancak, uzun vadede, bölgedeki demografik yapının yeniden şekillendirilmesi, mültecilerin geri dönüşünün sağlanması ve bölgesel güvenliğin sürdürülebilir bir şekilde temin edilmesi gibi zorluklarla karşılaşılabilir (Yılmaz F. , Uluslararası hukuk ve Barış Pınarı Harekâtı., 2020).

Ayrıca, harekâtın uluslararası arenadaki yankıları ve Türkiye'nin müttefikleri ile olan ilişkilerine etkileri de uzun vadeli sonuçlar doğuracaktır. Türkiye'nin NATO ile ilişkileri, harekât sırasında yaşanan diplomatik gerilimlerden etkilenmiş ve Türkiye'nin bağımsız güvenlik politikaları konusunda daha fazla tartışma yaratmıştır (Kardaş, Suriye krizi ve Türkiye'nin milli güvenlik stratejisi., 2019). Türkiye'nin gelecekteki güvenlik stratejilerinde, bu tür operasyonların uluslararası alandaki sonuçlarını da dikkate alarak, daha dengeli ve stratejik adımlar atması gerekmektedir.

Tartışma

Barış Pınarı Harekâtı, uluslararası ilişkiler ve istihbarat uzmanlarının dikkatle değerlendirdiği çok yönlü bir askeri operasyon olmuştur. Harekât, sadece Türkiye'nin sınır güvenliğini sağlamayı amaçlamakla kalmamış, aynı zamanda bölgesel dinamikleri de derinden etkilemiştir. Bu operasyonun uluslararası hukuki çerçevesi, bölgesel ve küresel güvenlik üzerindeki etkileri, Türkiye'nin müttefikleri ile ilişkilerine yansıyan diplomatik sonuçları ve uzun vadeli stratejik etkileri, derinlemesine analiz edilmesi gereken unsurlardır.

Uluslararası Hukuk ve Meşruiyet Sorunları

Barış Pınarı Harekâtı, uluslararası hukuk bağlamında tartışmalı bir girişim olarak öne çıkmıştır. Türkiye, harekâtı Birleşmiş Milletler Antlaşması'nın 51. maddesi kapsamında meşru müdafaa hakkı olarak savunmuş olsa da, birçok uluslararası aktör, bu iddiayı sorgulamış ve harekâtın Suriye'nin toprak bütünlüğünü ihlal ettiğini öne sürmüştür. Bu durum, uluslararası hukukta devletlerin sınır ötesi operasyonları gerçekleştirme yetkileri ve bu yetkilerin sınırları konusundaki mevcut tartışmaları daha da karmaşık hale getirmiştir. Özellikle, Türkiye'nin terör örgütü olarak tanımladığı grupların bazı müttefik ülkeler tarafından farklı bir bakış açısıyla değerlendirilmesi, bu hukuki tartışmaları daha da derinleştirmiştir.

Bölgesel ve Küresel Güvenlik Üzerindeki Etkiler

Barış Pınarı Harekâtı, bölgesel güvenlik mimarisini yeniden şekillendirme potansiyeline sahiptir. Türkiye'nin Suriye'nin kuzeyinde oluşturduğu güvenli bölge, sadece Türkiye'nin sınır güvenliğini sağlamakla kalmamış, aynı zamanda bölgedeki güç dengelerini de değiştirmiştir. Bu durum, Suriye'deki diğer aktörlerin stratejik hesaplarını da etkilemiş, özellikle ABD, Rusya ve İran gibi büyük güçlerin bölgedeki varlığı ve politikaları üzerinde doğrudan etkiler yaratmıştır.

Harekâtın DEAŞ'ın yeniden canlanmasını engellemek açısından da kritik bir rol oynadığı belirtilmelidir. Ancak, bu başarı, terör örgütlerinin tamamen ortadan kaldırıldığı anlamına gelmemektedir. Terörist grupların, yeni stratejiler geliştirerek ya da farklı bölgelerde faaliyetlerini sürdürerek yeniden ortaya çıkma olasılığı, bölgesel güvenlik açısından sürekli bir tehdit oluşturmaya devam etmektedir. Bu bağlamda, Türkiye'nin istihbarat kapasitesinin artırılması ve bölgesel iş birliklerinin güçlendirilmesi, terörle mücadelenin sürdürülebilirliği açısından kritik öneme sahiptir.

Türkiye'nin Müttefikleri ile İlişkileri

Barış Pınarı Harekâtı, Türkiye'nin NATO müttefikleri ile olan ilişkilerinde önemli bir stres testi olarak değerlendirilebilir. Harekâtın başlamasıyla birlikte, NATO üyesi bazı ülkeler, Türkiye'nin bu adımını eleştirerek, operasyonun bölgesel istikrarı bozabileceğini ve müttefikler arasındaki güveni zedeleyebileceğini dile getirmiştir. Ancak, Türkiye, kendi güvenlik endişelerini ve sınır güvenliğini koruma hakkını savunarak, müttefiklerinin desteğini talep etmiştir. Bu durum, NATO'nun kolektif güvenlik anlayışının sınırlarının ve üyeler arasındaki dayanışmanın yeniden gözden geçirilmesi gerektiğini ortaya koymuştur.

NATO'nun Türkiye'nin güvenlik endişelerine nasıl yanıt verdiği, gelecekteki ittifakın birliğini ve dayanıklılığını test eden bir unsur olarak kalacaktır. Türkiye'nin bağımsız hareket etme kapasitesi, NATO'nun kolektif karar alma mekanizmalarına nasıl entegre edileceği ve müttefiklerin Türkiye'nin güvenlik çıkarlarına ne ölçüde destek vereceği, ittifakın gelecekteki işleyişi açısından kritik sorular olarak durmaktadır.

Uzun Vadeli Stratejik Etkiler

Barış Pınarı Harekâtı'nın uzun vadeli etkileri, sadece Türkiye'nin milli güvenliği açısından değil, aynı zamanda bölgesel ve küresel stratejik dengeler açısından da geniş kapsamlı olacaktır. Türkiye'nin bu harekâtla elde ettiği askeri başarılar, kısa vadede sınır güvenliğini sağlamış olabilir, ancak uzun vadede bu başarının sürdürülebilirliği, Türkiye'nin bölgedeki diplomatik ve askeri varlığını ne kadar süre devam ettirebileceğine bağlı olacaktır. Ayrıca, bölgedeki demografik değişimlerin yönetilmesi, mültecilerin geri dönüşünün sağlanması ve yerel halkla iş birliğinin güçlendirilmesi gibi unsurlar, uzun vadeli başarı için kritik olacaktır.

Harekâtın uluslararası alandaki yankıları, Türkiye'nin gelecekteki güvenlik ve dış politika stratejilerini de şekillendirecektir. Türkiye, bu operasyonla bölgesel bir güç olarak kendi güvenlik çıkarlarını koruma kapasitesini göstermiştir, ancak bu durum, uluslararası toplumla olan ilişkilerinde de yeni zorluklar doğuracaktır. Türkiye'nin gelecekteki güvenlik stratejilerinde, bölgesel iş birliklerinin güçlendirilmesi, uluslararası hukuk çerçevesinde hareket edilmesi ve müttefiklerle koordinasyonun artırılması gibi unsurların daha da ön plana çıkması gerekecektir.

KAYNAKÇA

- Aksu, M. (2020). Terörle mücadelede Türkiye'nin askeri stratejisi: Barış Pınarı Harekâtı. *Savunma ve Strateji Dergisi*, 12(4), 112-130.
- Bayramoğlu, M. (2017). Milli güvenlik kavramının yeniden değerlendirilmesi. . *Güvenlik Bilimleri Dergisi*, , 5(1), 15-28.
- Bilge, A. (2020). Bölgesel güvenlik ve Türkiye: Barış Pınarı Harekâtı'nın stratejik analizi. *Türk Dış Politikası Dergisi*, 6(1), 98-110.
- Coşkun, V. (2019). Türkiye'nin güney sınırındaki tehditler ve Barış Pınarı Harekâtı. *Uluslararası Güvenlik Stratejileri Dergisi*, 7(3), 45-58.
- Güven, O. (2016). Soğuk Savaş dönemi Türkiye'nin güvenlik politikaları. *Türk Tarih Dergisi*, 13(2), 67-89.
- Hanioğlu, M. Ş. (2019). Erken Cumhuriyet dönemi milli güvenlik politikaları. *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, 35(4), 22-44.
- Kardaş, Ş. (2019). *Suriye krizi ve Türkiye'nin milli güvenlik stratejisi*. Ankara: Ortadoğu Araştırmaları Merkezi (ORSAM).
- Kardaş, Ş. (2019). *Suriye krizi ve Türkiye'nin milli güvenlik stratejisi*. ANKARA: Ortadoğu Araştırmaları Merkezi (ORSAM) Raporu.
- Özkan, H. (2020). Türkiye'nin post-Soğuk Savaş dönemi milli güvenlik stratejileri. *Uluslararası İlişkiler Dergisi*, 18(72), 123-145.
- Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı. (2019, 10 11). *TÜRKİYE CUMHURİYETİ DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI*. disisleri.gov.tr: <https://www.disisleri.gov.tr/baris-pinari-harekati.tr.mfa> adresinden alındı
- Yalçın, H. B. (2018). Türkiye'nin milli güvenlik stratejisinin temel ilkeleri. *Güvenlik Bilimleri Dergisi*, 5(2), 75-90.
- Yılmaz, F. (2018). Türkiye'nin terörle mücadelesinde yeni stratejiler. *Ortadoğu Analizleri*, 10(1), 45-58.
- Yılmaz, F. (2020). *Uluslararası hukuk ve Barış Pınarı Harekâtı*. İstanbul: İstanbul: Bilgi Üniversitesi Yayınları.